

øgede Virksomhed ogsaa vilde faa for Fremførelsen af ny Skuespil af Landets egen Produktion. Af ny danske Skuespil faar Teatret imidlertid dog ogsaa nu noget frem, og med de Vanskeligheder, der for Tiden ere for Skuespils Fremførelse, maa man antage, at det, der kommer frem, netop er de ypperste Skuespil, og saa findes der dog blandt dem, man ser, Stykker, hvorom det maa siges, at Skaden havde ikke været stor, om Teatret ikke havde naaet at opføre dem. Man har ikke Følelsen af, at en Række andre gode Ting, moderne danske Stykker, som burde have været førte frem, ligge og vente paa at komme frem, men ikke kunne naa dertil.

Men ikke mindst har en saadan Ordning med to Teatre stor økonomisk Betydning, og man kan og bør ikke være i Tvivl om, at dette vil der og bør der nødvendigvis blive lagt stor Vægt paa i Rigsdagen, afgørende Vægt. Og her vil det ikke være nok at henvise til, at den nuværende Ordning er uøkonomisk derved, at man ikke hver Aften kan benytte sit Skuespilpersonale og hver Aften sit Operapersonale, heller ikke til, at et Teater for det reciterende Skuespil maatte kunne bære sig, naar henses til de private Teatre. Man maa ogsaa tage det Spørgsmaal op, hvorledes Forholdene kunne antages at ville stille sig for Operascenen, naar der her hver Aften skal være Personale til at opføre Operaer og Publikum til en Opera eller Ballet. Der staar sikkert her meget tilbage endnu at oplyse og klargøre overfor de økonomiske Betæneligheder ved, at Staten skulde drive to Teatre. Dette bør Sagens Talsmænd ikke være blinde for.

Jeg kunde dernæst ønske at gøre nogle Bemærkninger i øvrigt om Operaen og dens Stilling paa det kongelige Teater. Jeg synes, at i Betænkningen og i Udtalelser her i Salen er Operaen for meget gjort til en Gøgeunge, der er anbragt i en anden Fugls Rede, et Sted, hvor den ikke hører hjemme, og hvor den nu sparker de lovlige og legitime Unger ud. Forholdet er dog i Virkeligheden, at Skuespil og Opera have gaaet Haand i Haand paa vor Scene — som paa mangfoldige andre Scener Verden over —, saa længe den store Opera overhovedet har eksisteret. Derfor tror jeg, at det Argument ikke har egentlig Vægt, at Teatret dog er grundet for den danske Skueplads. Her skal Hovedvægten lægges paa: den *danske*. Da Tilladelsen gaves i sin Tid, gaves en Trup til at opføre danske Komedier i Læderstræde og senere i Grønnegade, indtil den fik bygget sit eget

Teater, var det til Forestillinger paa det *danske* Sprog i Modsætning til de tyske og franske Komedier, man før havde faaet. Det var ikke netop til reciterende Skuespil i Modsætning til Syngespil og den senere Opera. Og jeg mener, at det kongelige Teater vilde i høj Grad have svigtet sin Opgave, ogsaa sin kulturelle Opgave, om det ikke havde optaget Operaen, da denne begyndte at komme frem i sin nuværende Skikkelse. Publikum har da ogsaa været af samme Mening. Har man maaske tidligere bebrejdet Teatret, at det har opført „Faust“, „Don Juan“, „Den stumme“, eller op imod Nutiden, at det har ført Wagner frem? Har det netop ikke været omvendt? Have ikke ofte Klagerne fra teater- og kunstinteresserede Kredse gaaet ud paa, at det trak for længe ud, inden vort Teater bragte os en Opera, der havde gaaet sin Sejrsgang over de store Scener? Hvor ofte har der ikke lydt Bebrejdelser overfor Teaterledelsen over, at det varede alt for længe, inden Wagner fik Hjemsted paa vor Scene? Om nu Teatrets Ledelse paa en af de tidligere Tidens saa ofte fremkomne Henvendelser og Klager: Faa vi da virkelig endnu ikke i denne Sæson „Lohengrin“ eller „Mestersangerne“, eller hvad man nu ventede paa, havde svaret: Nej, i denne Sæson vil der ingen Opera blive indstuderet, ingen Wagner vil blive antaget til Opførelse, vi dyrke det nationale Skuespil; Sæsonen vil bringe 3—4 af Heibergs Vaudeviller — heri har man jo Sang og Musik —, og maaske ogsaa „Abekatten“ kan komme frem i ny Indstudering, om Teaterledelsen havde svaret saadan, vilde det sikkert ikke blot have været det Publikum, der, som man siger, ønsker Musik og pragtfulde Optog, der saa var faldet over Bestyrelsen, men ogsaa de allermest teaterinteresserede vilde være enige om, at Teatret paa den Maade svigtede de Krav, der maatte og burde stilles til en statsunderstøttet Scene. Derfor maa jeg erkende, at jeg ikke ret forstaar Talen om, at Operaen her har maset sig ind paa en Scene, hvor den egentlig ingen Hjemstedsret har.

Jeg forstaar heller ikke — det er maaske min Fejl —, at det saaledes ligesom fastslaas, at Operaen skulde være af mindre kulturel Betydning end Skuespillet, og at Teatrets kulturelle Betydning derfor formindskes i samme Grad, som Operaen tager Plads ved Siden af Skuespillet. Man kan klage over, at de to Kunstarter have daarlig Plads paa Teatret, kunne gaa i Vejen for hinanden og senere hinanden,